

Decyzja
Prezydium KK
nr 165/20

ws. opinii o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przedsiębiorców
(druk senacki nr 200)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo przedsiębiorców (druk senacki nr 200).

Projekt przewiduje umożliwienie samozatrudnionemu (nie będącemu pracodawcą w rozumieniu k.p.) obniżenie wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne raz w roku w wybranym miesiącu kalendarzowym. Regulacja ma dotyczyć osób, które prowadzą działalność gospodarczą co najmniej 6 miesięcy. Jej celem jest realizacja konstytucyjnego prawa do wypoczynku. Zdaniem wnioskodawcy projekt ma przyczynić się do obniżenia kosztów prowadzenia działalności w miesiącu, w którym samozatrudniony realizuje prawo do wypoczynku.

Zdaniem NSZZ „Solidarność” należy odwołać się do rozumienia pojęcia działalność gospodarcza zawartego w zmienianej ustawie Prawo przedsiębiorców. Analiza tej ustawy pozwala stwierdzić, że ustawodawca przewiduje wymóg prowadzenia działalności w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność bowiem nie może mieć charakteru przypadkowego i okazjonalnego. Prowadzenie działalności występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością np. czynności w zakresie reklamy, składania ofert, ogłoszeń, przygotowywania kosztorysów, zakupu materiałów, wystawiania rachunków, czy też oczekiwania na klienta lub poszukiwania kolejnych zamówień. Pojęcie działalności gospodarczej nie sprowadza się tylko do procesów technologicznych i zjawisk ekonomicznych zachodzących w toku działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej i usługowej prowadzonej w celach zarobkowych, ale obejmuje także czynności faktyczne i prawne związane z działalnością.

Oczywiście mamy świadomość, że praktyka wielu działalności gospodarczych jest inna. Przykładowo działalności te są prowadzone w wymiarze sezonowym a ich nikła dochodowość powoduje regularne zawieszanie działalności w miesiącach, które z punktu widzenia specyfiki

konkretnej działalności nie są miesiącami „sezonu”. W praktyce więc ustawodawca toleruje działalności prowadzone przez długi okres czasu a charakteryzujące się daleko idącą rachitycznością.

Teoretycznie także okres, w którym przedsiębiorca nie wykonuje działań bezpośrednio wynikających ze specyfiki prowadzonej działalności są elementem jego samozatrudnienia. Samozatrudnienie pozwala samodzielnie kształtować sposób i czas pracy (w przeciwieństwie do zatrudnienia pracowniczego) a dochodowość działalności winna umożliwiać zaprzestanie wykonywania bezpośrednich obowiązków przez preferowany przez przedsiębiorcę czas. Nie ma jednak żadnych przesłanek, aby w tym okresie samozatrudniony nie realizował swoich publiczno - prawnych zobowiązań.

Należy zwrócić uwagę, że projektowane rozwiązanie wpłynie na większe obciążenie budżetu państwa dofinansowaniem FUS, ale także na obniżenie przyszłego świadczenia emerytalnego samozatrudnionych. Są to dwa elementy, których wnioskodawca całkowicie nie bierze pod uwagę w swoich rozważaniach.

Jednocześnie Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podkreśla, że sytuacja osób samozatrudnionych wzbudza wątpliwości w świetle art. 66 Konstytucji, ale w innych obszarach. Korzystając z opiniowania przedmiotowego projektu zwracamy uwagę na konieczność przyjrzenia się następującym kwestiom:

- korzystanie z medycyny pracy przez osoby samozatrudnione – w tym obszarze widzimy potrzebę szukania rozwiązań, które spowodowałyby szerszy zakres korzystania przez samozatrudnionych z usług medycyny pracy;
- na tle art. 304 §3 Kodeksu pracy powstają w praktyce i doktrynie wątpliwości w zakresie „odpowiedniego” stosowania art. 207 §2 k.p. Powoduje to, że w praktyce osoby samozatrudnione nie korzystają z regulacji związanych z ochroną macierzyństwa (na przykład przerwy na karmienie dziecka piersią, limitacja czasu pracy samozatrudnionej kobiety w okresie ciąży).

Tak więc w zakresie braku prawidłowości i kompleksowości obowiązującej regulacji kształtującej prawo samozatrudnionych do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy NSZZ „Solidarność” podziela ocenę wnioskodawcy i widzi potrzebę prac legislacyjnych.

Podsumowując, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podkreśla, że opiniowany projekt ustawy w sposób selektywny próbuje rozwiązać problem natężenia pracy osób samozatrudnionych. Arbitralnie wnioskodawcy wskazują, że w odniesieniu do samozatrudnionego, który nie zatrudnia żadnego pracownika potrzebne jest szczególnie rozwiązanie. Z punktu widzenia psychofizycznej sytuacja takiej osoby nie różni się niczym

od sytuacji osoby fizycznej zatrudniającej w oparciu o umowę o pracę jednego pracownika. Sytuacja takiej osoby (z punktu widzenia jej potrzeb psychofizycznych) nie różni się niczym od sytuacji samozatrudnionego współpracującego w sposób stały z innym samozatrudnionym. Wydaje się, że ta prosta myśl pokazuje konieczność koncentracji na ograniczaniu fałszywego samozatrudnienia tak, aby osoby te znajdowały miejsce pracy na rynku jako pracownicy, co przekłada się na określone korzyści w wymiarze indywidualnym i co równie ważne – ogólnospołecznym.

Gdańsk, 15 października 2020 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Żydorek